

NOTA betreffende den toestand van 's lands financiën.

(Ingezonden bij brief van 20 September 1910.)

Gelijk reeds sedert eenige jaren pleegt te geschieden, heeft de ondergeteekende de eer de stukken betreffende de ontwerp-Staatsbegrooting ook ditmaal weder vergezeld te doen gaan van eene Nota betreffende den toestand van 's lands financiën, bevattende de opmerkingen en beschouwingen, waartoe die toestand hem, in verband met de cijfers voor 1911 aanleiding geeft.

Als gewoonlijk moge de aandacht allereerst gevraagd worden voor den afloop der twee vorige dienstjaren en voor de vermoedelijke resultaten van den loopenden dienst.

Voor het

dienstjaar 1908

bedroegen	in totaal	uitsluitend gewonen dienst
de uitgaven. . . .	f 194 051 757,11 ⁵	f 186 789 946,03 ⁵
de ontvangsten . .	183 490 933,16 ⁵	182 492 195,38 ⁵
zoodat dit jaar een <i>nadeelig</i> saldo ople- vert van	10 560 823,95	4 297 750,65
zijnde minder dan ten vorigen jare werd verwacht	432 138,60 ⁵	616 460,47 ⁵

Dit gunstige verschil is, voorzover den gewonen dienst betreft, het gevolg van de omstandigheid dat de gewone ontvangsten f 364 987,23⁵ meer hebben opgebracht en de gewone uitgaven f 251 473,24 minder hebben bedragen dan ten vorigen jare naar de beschikbare gegevens kon worden verwacht.

Zulks is voor de ontvangsten grootendeels het gevolg hiervan, dat de opbrengst van de posterijen en de pensioensbijdragen van onderwijzers elk ruim een ton medevielen. Wat

de uitgaven betreft, is de afwijking van de schatting van het vorige jaar grootendeels op het IXde hoofdstuk te vinden. Reeds alleen aan subsidiën voor waterstaatswerken kon een bedrag van f 170 000, waarvan ten vorigen jare verondersteld werd dat het nog ten laste van den dienst 1908 zoude kunnen worden gebracht, niet meer ten laste van dien dienst worden uitbetaald.

Moge intusschen door een en ander het tekort op den gewonen dienst van 1908 vergeleken bij de verwachting van verleden jaar, met ruim 6 ton gouds zijn ingekrompen, de afloop van dat dienstjaar blijft niettemin zeer ongunstig, ongunstiger dan sedert vele jaren is voorgekomen.

Het

dienstjaar 1909.

evenwel, dat zich ten vorigen jare mede zeer ongunstig liet aanzien, valt belangrijk mede, al kan het dientengevolge nog allerminst tot de gunstige jaren gerekend worden.

Meende de ondergeteekende het tekort op den gewonen dienst van dat jaar in September — dus toen het nog maar voor drie vierden gedeelten voorbij was — nog op ongeveer f 5 millioen te moeten ramen, naar de thans bekende cijfers — en uit het omtrent 1908 medegedeelde blijkt, dat de voorloopige cijfers meer en meer nauwkeurig worden — is slechts een tekort op den gewonen dienst te verwachten van f 1 720 134,81⁵ waarbij komt een nadeelig saldo van de buiten gewone ontvangsten en uitgaven ad f 4 720 018,22; totaal tekort f 6 440 153,03⁵.

Verschillende omstandigheden liepen samen om het tekort op den gewonen dienst, dat na de vaststelling van de aanvankelijke begrooting voor 1909 op f 10 245 100,25 te ramen was, te doen inkrimpen tot het genoemde bedrag van ruim 17 ton. Zulks was het gevolg tot een bedrag van ongeveer

f 3 522 063 van normale stijging van de ontvangsten boven de raming;

f 1 000 000 van buitengewone opbrengst van den accijns op het gedistilleerd tengevolge van groteren inslag met het oog op de naderende verhooging van dien accijns;

f 1 200 000 van de heffing van opcenten op de bedrijfs- en de vermogensbelasting, en

f 2 802 902 van minder uitgeven voor den gewonen dienst dan daarvoor oorspronkelijk geraamd werd, „besparing” welke bijzonder hoog kan genoemd worden en grootendeels het Departement van Waterstaat betreft.

Aangeteekend moge hierbij intusschen worden, dat onder de bovenstaande cijfers betreffende den waarschijnlijk afloop van 1909 niet begrepen is het tekort van de Rijksverzekeringsbank van circa f 4 millioen, aangezien het wetsontwerp tot aanzuivering van dit tekort ten laste van den dienst 1909 alsnog is veranderd in een ontwerp tot verhooging van de begrooting voor 1910.

Naar gewoonte volgt hier thans een overzicht van de uitkomsten der dienstjaren, welker saldi nog niet zijn afgeboekt. Het is dusdanig ingericht, dat daaruit blijkt wat in elk jaar de afloop is geweest van den gewonen dienst en in hoeverre dus op het eindresultaat van elk jaar de zoogenaamde buitengewone uitgaven, verminderd met de corresponderende buitengewone ontvangsten, van invloed zijn geweest; voorts zijn in dit overzicht de als conversie te beschouwen aflossingen van Ned. Rhijnspoorwegobligatiën (in de jaren 1892 en 1899 te zamen f 25 160 096,08) wederom buiten rekening gelaten.

Dienstjaren.	Voor- of Nadeelige saldi van den gewonen dienst.	Voor- of Nadeelige saldi van den buitengewonen dienst.	Voor- of Nadeelige saldi van den geheelen dienst.	Dienstjaren.
1892	+ f 4 980 343,57 ⁵	— f 3 006 095,63	+ f 1 974 247,94 ⁵	1892
1893	— 1 781 978,93	— 6 336 126,92 ⁵	— 8 118 105,85 ⁵	1893
1894	+ 1 278 442,14 ⁵	+ 367 160,87	+ 1 645 603,01 ⁵	1894
1895	+ 1 031 898,12	— 1 871 003,62	— 839 105,50	1895
1896	+ 4 423 091,59 ⁵	— 3 099 511,37	+ 1 323 580,22 ⁵	1896
1897	— 494 549,36	— 2 047 840,47 ⁵	— 2 542 389,83 ⁵	1897
1898	+ 327 789,31	— 3 302 268,91	— 2 974 479,60	1898
1899	+ 4 621 090,07 ⁵	— 3 411 729,37	+ 1 209 360,70 ⁵	1899
1900	+ 6 384 853,52 ⁵	— 5 154 956,71 ⁵	+ 1 229 896,81	1900
1901	+ 3 535 103,38	— 2 491 783,71	+ 1 043 319,67	1901
1902	+ 8 295 218,68	— 9 308 263,57 ⁵	— 1 013 044,89 ⁵	1902
1903	+ 6 299 888,68	— 4 013 028,70	+ 2 286 859,98	1903
1904	+ 1 542 319,25 ⁵	— 6 023 320,15	— 4 481 000,89 ⁵	1904
1905	+ 4 487 468,97	— 2 255 616,51	+ 2 231 852,46	1905
1906	+ 8 666 812,83	— 4 600 400,16	+ 4 066 412,67	1906
1907	+ 5 039 357,07	— 3 603 390,69 ⁵	+ 1 435 966,37 ⁵	1907
1908	— 4 297 750,65	— 6 263 073,30	— 10 560 823,95	1908
1909	— 1 720 134,81 ⁵	— 4 720 018,22	— 6 440 153,03 ⁵	1909
Totaal voor- deelige	+ f 60 913 677,21	+ f 367 160,87	+ f 18 447 099,85 ⁵	
na- deelige	— 8 294 413,75 ⁵	— 71 508 428,03 ⁵	— 36 969 103,56 ⁵	
blijft	+ 52 619 263,45 ⁵	— 71 141 267,16 ⁵	— 18 522 003,71	

Als einduitkomst vindt men mitsdien over 18 jaren 1892—1909 een tekort van f 18 522 003,71 hetwelk het resultaat is van een overschot op den gewonen dienst van f 52 619,263,45⁵ en een tekort op den buitengewonen dienst van f 71 141 267,16⁵. Intusschen zijn bij deze berekeningen als buitengewone uitgaven aangenomen die welke als zoodanig werden aangemerkt bij de indiening der betrokken begrootingen. Sedert 1907 is — en naar de meening van den ondergeteekende terecht, — eene splitsing van de uitgaven en ontvangsten in gewone en buitengewone uitgaven aanvaard, waarbij minder uitgaven en meer ontvangsten als buitengewoon worden aangemerkt. Past men die splitsing op al de jaren van 1892—1909 toe, dan worden de eindcijfers van bovenstaanden staat:

voordeelig saldo van den gewonen dienst .	f 19 936 315,69
nadeelig saldo van den buitengewonen dienst	38 458 319,40
blijft saldo voor den geheelen dienst (als boven).	f 18 522 003,71

Ook deze gewijzigde cijfers geven evenwel nog een te gunstig beeld, wijl daarin noch het reeds bovengenoemde tekort van de Rijksverzekeringsbank over de jaren 1903—1908, noch het geschenk aan Nederlandsch-Indië, waarvoor een leening van ruim 42 millioen gesloten werd, begrepen is, terwijl daarenboven in die becijfering de ontvangen spoorweghuur geheel als gewone inkomst is beschouwd, terwijl daarvan als correctief op de sterke toeneming van de kapitaalrekening der beide groote spoorwegmaatschappijen wel een gedeelte behoorde te worden beschouwd als dekking van de spoorweguitgaven van den Staat, die onder de buitengewone gerekend zijn. Neemt men dit alles in acht, dan wordt het duidelijk, dat de afloop van de jaren 1892—1909 ter nauwernood als bevredigend kan worden gekenschetst.

Omtrent de vermoedelijke uitkomsten van het

dienstjaar 1910

valt nog weinig met zekerheid te zeggen.

De oorspronkelijke begrooting geeft een
eindcijfer van f 207 592 812,12

Sedert zijn verhoogd:

Hoofdstuk IX bij de wet van 2 Juni 1910 (<i>Staatsblad</i> n°. 149) (Verhooging jaarwedden der directeuren en commiezen bij de poste- rijen en telegrafie) met	186 350,—
Hoofdstuk XI bij de wet van 2 Juni 1910 (<i>Staatsblad</i> n°. 152) aanvulling der bijdrage aan de koloniale geldmiddelen van Suriname over 1908 en van het voor 1908 aan die kolonie ter leen verstrekte bedrag voor Lawa- spoor) met	218 483,89
Hoofdstuk IV bij de wet van 2 Juli 1910 (<i>Staatsblad</i> n°. 179) (reclasseering van ont- slagen gevangenen en verpleegden uit de Rijkswerkinrichtingen) met	17 200,—
Hoofdstuk VII B bij de wet van 5 Juli 1910 (<i>Staatsblad</i> n°. 194) (vergrooting be- lastinggebouwen te Rotterdam) met . . .	198 980,—
Hoofdstuk III bij de wet van 5 Juli 1910 (<i>Staatsblad</i> n°. 215) (uitgaven in verband met de te 's Gravenhage te houden conferentie inzake het internationaal wisselrecht) met.	15 000,—
Hoofdstuk IX bij de wet van 15 Juli 1910 (<i>Staatsblad</i> n°. 220) (naasting van den spoor- weg Gouda—Schoonhoven) met	415 000,—
Hoofdstuk IX bij de wet van 15 Juli 1910 (<i>Staatsblad</i> n°. 221) (stichting van een pak- ketpost- en expeditiegebouw der Posterijen aan de Ruyterkade te Amsterdam) met. . f	280 000,—
Hoofdstuk X bij de wet van 15 Juli 1910 (<i>Staatsblad</i> n°. 229) (diverse uitgaven) met.	61 534,—
te zamen . . .	<u>f 208 975 315,01</u>

Voorts zijn nog aanhangig 8 suppletoire aanvragen, 1) te weten
tot verhooging van:

Hoofdstuk X (Gedrukte Stukken 1909/10 n°. 229) (uitbreiding Rijks-hoogere land-, tuin- en boschbouwschool en verplaatsing der Rijkslandbouwschool) met	30 000,—
Hoofdstuk IV (Gedrukte Stukken 1909/10 n°. 259) (huur van een gebouw voor bureau van den hoofdingenieur voor de gevangenen en rechtsgebouwen en daarmede verband- houdende uitgaven) met	4 052,—
Hoofdstuk VI (Gedrukte Stukken 1909/10 n°. 274) (voedingstoelagen aan gehuwde schepelingen) met	24 000,—
Hoofdstuk V (Gedrukte Stukken 1909/10 n°. 284) (diverse uitgaven) met	44 386,90
Hoofdstuk VIII (Gedrukte Stukken 1909/10 n°. 286) (diverse uitgaven) met	162 919,—
Hoofdstuk IV (Gedrukte Stukken 1909/10 n°. 287) (meerdere uitgaven voor het Wapen der Koninklijke Marechaussée) met	124 040,—

1) Hieronder niet begrepen het ontwerp tot dekking van het tekort
van de de Rijksverzekeringsbank.

Hoofdstuk IX (Gedrukte Stukken 1909/10	
n ^o . 304) (verschillende bijdragen voor aanleg	
en verbetering van wegen) met	140 318,13 ⁵
Hoofdstuk V (Gedrukte Stukken 1909/10	
n ^o . 309) (diverse uitgaven) met	36 500,—
te zamen . . f	566 166,03 ⁵

Het tekort op den gewonen dienst door den ondergeteekende in de Nota betreffende den toestand van 's Lands Financiën, na aftrek der vermoedelijke „besparing”, op f 11 840 000 geraamd, steeg tengevolge van de verhooging van de gewone uitgaven bij de behandeling van de oorspronkelijke begrooting tot f 12 248 761,12, terwijl de totstandkoming van de wetten tot verdere heffing van 10 opcenten en tot verhooging van den accijns op het gedistilleerd en toevoeging van de opbrengst over 1910 aan de middelen van dat jaar, dit geraamd tekort deed dalen tot f 4 850 000.

Nu valt de opbrengst van den verhoogden accijns op het gedistilleerd uit *financieel* oogpunt zeer belangrijk tegen. Verkreeg het dienstjaar 1909 tengevolge van die verhooging eene onverwachte bate van circa f 1 miljoen, in 1910 zal de opbrengst naar alle waarschijnlijkheid slechts ruim 3 miljoen stijgen boven de opbrengst, die zonder de verhooging van het middel werd verwacht.

Aan den anderen kant echter geven de overige middelen tot dusverre een zoodanig accres — zij stegen, ontdaan van al wat de vergelijking onzuiver maakt, in de eerste 8 maanden 3 pct. boven die van het vorig jaar — dat, wanneer de stijging percentsgewijze gelijk blijft en de middelen M—AA de raming halen, een totaal-opbrengst van de gewone ontvangsten ad 196 à 196,5 miljoen gulden te verwachten is. Bij een bedrag aan gewone uitgaven volgens de oorspronkelijke begrooting ad f 199 145 000, zoude zulks, indien de zoogenaamde besparing, als ten vorigen jare werd aangenomen, f 1 miljoen bedraagt, een tekort op den gewonen dienst van 1910 laten ten bedrage van f 1,5 à 2 miljoen.

Overgegaan kan thans worden tot eene uiteenzetting van de cijfers van de ontwerp-begrooting voor het

dienstjaar 1911.

De uitgaven zijn geraamd op	f 213 756 101,51
waaronder blijkens de hierna volgende	
specificatie begrepen zijn aan buitengewone	
uitgaven	7 552 000,—
blijft voor gewone uitgaven.	f 206 204 101,51

Vergeleken bij het totaal van de dertien hoofdstukken gelijk die aanvankelijk voor 1910 werden vastgesteld, wijst het totaal thans aangevraagde bedrag eene vermeerdering aan van f 6 163 289,39 voor den *geheelen* dienst en van f 7 058 639,39 voor den gewonen dienst, welke het gevolg is van een *hoogere* raming van

	Geheele dienst.	Gewone dienst.
Hoofdstuk I . . . f	145 000.—	f 145 000,—
„ IV . . .	1 172 489,—	1 172 489,—
„ V . . .	1 141 487,21	1 141 487,21
„ VI . . .	88 395,80 ⁵	88 395,80 ⁵
„ VIIA . . .	782 788,—	782 788,—
„ VII B . . . (zie hieronder)		302 467,50
„ VIII . . .	1 282 161,—	1 282 161,—
„ IX . . .	1 291 633,35	846 983,35
„ X . . .	504 627,25 ⁵	1 417 627,25 ⁵
N ^o . 2. I. 1.		2

waar tegenover staat eene *lagere* raming van

	Geheele dienst.	Gewone dienst
Hoofdstuk II . . . f	5 461,—	f 5 461,—
„ III . . .	3 495,01	3 495,01
„ VII B . . .	124 532,50	(zie hierboven)
„ XI . . .	111 803,72	111 803,72

Hierbij dient terstond te worden opgemerkt, dat de toeneming van de gewone uitgaven van alle hoofdstukken te zamen, en van hoofdstuk X (Landbouw enz.) in het bijzonder, tot een bedrag van f 1 410 000 het gevolg is van de omstandigheid dat ditmaal niet meer alle uitgaven en ontvangsten van de Staatsmijnen als buitengewoon zijn gebracht doch dat de exploitatieontvangsten (minus de afschrijving) en de exploitatie-uitgaven onder de gewone zijn gerangschikt. Dit in rekening brengende, zijn *alle* gewone uitgaven f 5 648 639,39 en zijn de gewone uitgaven op hoofdstuk X slechts f 7 627,25⁵ hooger.

Het hoogere eindcijfer van hoofdstuk I vloeit voort uit het voorstel om gelden beschikbaar te stellen voor eene noodzakelijke verbouwing van het Paleis het Loo.

Tot de belangrijke verhooging van het IVde hoofdstuk dragen voor f 746 359 bij de nieuwe wetten op de rechterlijke organisatie, eene verhooging, die echter voor f 280 000 onder de middelen wordt teruggevonden en f 70 000 op een andere afdeeling van het hoofdstuk deed besparen.

Overigens zijn ook dit jaar weder de kosten van het rijkstucht- en opvoedingswezen aanmerkelijk — inmers f 342 275 — hooger, voornamelijk door de toename van subsidiën aan vereenigingen, terwijl de kosten van algemeene of rijkspolitie f 134 147 hooger geraamd moesten worden, in hoofdzaak wegens hoogere bijdrage in de kosten van de Marechaussée, en voor kosten van gevangenen en Rijkswerkinrichtingen f 44 175 en voor Pensioenen en wachtgelden (grootendeels tengevolge van de achterstandswetten) f 85 641 meer moest worden uitgetrokken.

Verlaging konden tegenover dit alles slechts ondergaan de afdeeling Gebouwen en wel met f 145 275, en de afdeeling Gerechtskosten, met f 40 000.

De stijging van hoofdstuk V is voor niet minder dan f 1 020 000 het gevolg van de hoogere raming van de verplichte bijdragen in de kosten van het lager onderwijs: die in de kosten van het openbaar vorderen f 370 000, die in de kosten van het bijzonder onderwijs f 650 000 meer, in beide welke bedragen ongeveer f 300 000 begrepen is als gevolg van de jongste wetswijziging (subsidieering van het meer uitgebreid lager onderwijs). Buitendien eischt het lager onderwijs nog f 291 000 meer.

Tot de stijging van het eindcijfer dragen voorts bij de afdeeling volksgezondheid en armwezen f 354 746, grootendeels door de hoogere kosten van de verbouwing van het rijkskrankzinnigengesticht te Medemblik en doordat f 110 000 meer noodig is voor de verplegingskosten van rijkspatienten in particuliere gestichten, het Middelbaar Onderwijs f 123 834 (wijl voor Vakonderwijs f 166 743 meer benodigd is) en de afdeeling Pensioenen f 138 517.

Daarentegen was lagere raming mogelijk van de kosten van het Binnenlandsch Bestuur, doordat de Volkstelling f 302 000 minder vordert, en van de kosten van Hooger Onderwijs ad f 534 000 doordat, tegenover verschillende kleinere verhoogingen, f 687 884 minder is geraamd voor gebouwen voor het Hooger Onderwijs.

De stijging van het eindcijfer van het VIde hoofdstuk is het saldo van eene hoogere raming van de Militaire uitgaven ad f 200 187 en eene lagere raming van de niet-Militaire ad f 111 792. Van de stijging der Militaire uitgaven ligt de oorzaak voornamelijk in de stijging van de Afdeeling Pensioenen, onderstanden en wachtgelden met f 103 566, terwijl daartoe de voorgestelde regeling der voedingstoelagen van gehuwde onderofficieren ongeveer f 74 000 bijdraagt. De daling van de

niet-Militaire uitgaven is het gevolg van het minder benodigd zijn voor de afdeeling Hydrografie.

Dat hoofdstuk VII A f 782 788 hooger moest worden geraamd is nagenoeg geheel te wijten aan de noodzakelijkheid om per saldo f 771 500 meer te ramen voor rente van geconsolideerde en vlottende schuld.

De toeneming der gewone uitgaven van het VIIde hoofdstuk B — waar een groote daling der buitengewone tegenover staat — is voor het grootste gedeelte wederom het gevolg van de hogere raming van de uitkeering aan de gemeenten ad f 187 000, terwijl daartoe voorts bijdraagt de noodzakelijkheid over te gaan tot eene vermuting van gesleten pasmunt hetgeen noopt f 64 100 meer te ramen aan verlies in nominale waarde van versmolten munten.

Overigens zijn hooger geraamd de kosten van de administratie der directe belastingen f 73 834, de kosten van de administratie van het zegel, de registratie, de domeinen (gewone dienst) enz. f 17 155 en de pensioenen ongeveer f 15 200.

Voor buitengewone uitgaven is op hoofdstuk VII B f 427 000 minder geraamd, zijnde voor den bouw der Munt f 200 000 en voor landaanwinning enz. f 227 000 minder uitgetrokken.

Dat het VIIIste hoofdstuk f 1 282 000 hooger moest worden geraamd, niettegenstaande er f 142 700 minder is uitgetrokken voor de voltooiing van het vestingstelsel, is hoofdzakelijk het gevolg van de voorgestelde herziening der officierstractementen, welke voor driekwart jaar f 547 500 vordert, van eene gewijzigde regeling van de bezoldiging der onderofficieren en van enkele categorieën van mindere militairen, welke f 25 560 meer eischt, van het houden van meer herhalingsoefeningen en manoeuvres wat f 128 800 meer vordert, van meerdere kosten der marechaussee, waarvoor voor zooveel het VIIIste Hoofdstuk betreft, f 61 600 noodig is; van voorgenomen maatregelen tot het in voorraad houden van tarwe ter voorziening in de behoefte van oorlogstijd ad f 42 000; van de toeneming der pensioenen ad f 93 000; van buitengewone uitgaven voor de genie, waarvoor f 149 980 meer wordt vereischt en van wijziging van de bezoldiging van de muzikanten welke f 23 796 vraagt.

De hogere raming van de gewone uitgaven van het IXde Hoofdstuk ad f 846 983,35 komen tot een bedrag van f 799 152 voor rekening van de Posterijen, Telegrafie en Telefonie (waarvan intusschen de inkomsten ruim 13 ton hooger geraamd zijn). Overigens is de Afdeeling Waterstaat — niettegenstaande er voor de verlegging van den Maasmond f 226 000 en voor het Kanaal van Gent naar Terneuzen f 90 000 minder kan worden geraamd — f 389 806 hooger o. a. tengevolge van een nieuwen post voor de verbetering van de haven van Harlingen ad f 425 000 (waarin door Provincie en gemeente één-vierde wordt bijgedragen). Daarentegen zijn de niet tot de buitengewone gerekende uitgaven der afdeeling Spoorwegen f 347 500 lager, onder meer door het gereedkomen van de spoorwegbrug over de Gouwe en van het Westelijk viaduct te Amsterdam en doordat f 100 000 minder kon worden geraamd voor rentelooze voorschotten voor den aanleg van tramwegen.

De buitengewone uitgaven van dit hoofdstuk zijn f 444 650 hooger doordat, tegenover een verlaging van de buitengewone uitgaven voor de telefonie met f 175 350, f 620 000 meer wordt aangevraagd voor buitengewone spoorweguitgaven.

Hoewel de gewone uitgaven op het Xde hoofdstuk nagenoeg gelijk zijn met die van het vorig jaar, wanneer men de Staatsmijnen buiten rekening laat, komen toch ook op dat hoofdstuk niet onbelangrijke verhoogingen voor, welke worden opgewogen door het vrijvallen van het subsidie voor de Brusselsche tentoonstelling ad f 165 000 en de lagere raming voor de bestrijding der tuberculose onder het rundvee ad f 125 000. Van de verhoogingen komt, afgescheiden van genoemde posten, f 128 000 voor rekening van de afdeeling Landbouw, f 60 739 voor rekening van de afdeeling Nijverheid, f 58 100 voor rekening van de afdeeling Handel, f 11 915 voor rekening van de afdeeling Arbeid en f 24 775 voor rekening van de afdeeling Arbeidersverzekering.

Van de hoofdstukken waarvan de gewone uitgaven lager

zijn, zij slechts hoofdstuk III vermeld wegens het daarop voorkomen van een post voor subsidieering van scholen voor Nederlanders in het buitenland ad f 10 000.

Wat hoofdstuk XI aangaat, de verlaging hiervan is voor een bedrag van f 75 000 het gevolg van de omstandigheid, dat de bijdragen voor het Kazernement van de Koloniale Reserve voor 1911 kan vervallen en voorts van de lagere raming van de bijdrage aan de koloniale geldmiddelen van Suriname ad f 126 986 waar echter tegenover staat, dat voor die van Curaçao f 17 373 meer noodig is en dat de landmacht in die beide koloniën f 63 700 — waaronder f 35 000 voor het hospitaal in Suriname — meer vordert.

De Middelen worden geraamd voor 1911 op f	194 237 010
tegen een raming voor 1910 op . . .	195 726 473

of minder voor 1911 . . . f	1 489 463
-----------------------------	-----------

waarbij echter in acht te nemen is dat onder het cijfer voor 1910 ook begrepen is de opbrengst van den verhoogden gedistilleerdaccijns en voorts opcenten op vermogens- en bedrijfsbelasting over een vol jaar, terwijl in de cijfers voor 1911 slechts opcenten over $\frac{1}{3}$ jaar zijn opgenomen, hetgeen te zamen een verschil maakt van

7 400 000

zoodat er, wanneer men vergelijkbare grootheden vergelijkt, feitelijk voor 1911 meer geraamd blijkt te zijn

5 910 537

Deze hogere raming is te splitsen in een hogere raming der middelen A—L van . f	4 591 620
en van de overige middelen van . . .	1 318 917

f	5 910 537
---	-----------

Bij splitsing van de middelen in gewone en buitengewone ontvangsten vindt men, dat er voor 1911 wordt verwacht aan gewone ontvangsten een bedrag van . . . f

192 376 010

en aan buitengewone ontvangsten van .	1 361 000
---------------------------------------	-----------

Vergeleken met de raming voor 1910 (zonder de nader gevoteerde verhooging van den gedistilleerdaccijns en $\frac{2}{3}$ der opcenten over 1910/11) beteekent zulks een toename van de gewone ontvangsten met f 6 479 319, een bedrag, dat echter f 4 914 319 zoude bedragen, indien ook voor 1911 wederom alle ontvangsten van de Staatsmijnen als buitengewoon waren beschouwd.

Wat de details van de raming betreft, tot de hogere raming van de middelen A—L dragen voornamelijk bij de grondbelasting met f 175 000, de personeele belasting met f 540 000, de vermogensbelasting met f 500 000, de suikeraccijns met f 400 000, de geslachtaccijns met f 300 000, de zegelrechten met f 100 000, de registratierechten met f 200 000, de rechten op den invoer met f 601 500, de posterijen met f 864 000, de rijkstelegraphen en -telefonen met f 461 000 en de loodsgelden met f 300 000, terwijl er slechts voor de successierechten f 101 000 minder behoefde te worden geraamd.

Dat de middelen (M—AA) niettegenstaande er aan baten van de Munt en het Muntwezen f 236 000 minder moet worden verwacht, in het geheel f 1 318 917 hooger konden worden geraamd, is hoofdzakelijk het gevolg van hogere raming van de bijdrage uit het fonds van koopprijzen van domeinen ad f 400 000, van de ontvangsten der Staatsmijnen ad f 440 000, van de annuïteiten der Woningwet ad f 97 000, van de bijdragen voor pensioen van onderwijzers bij de lagere scholen ad f 100 000 en van de bijdragen in de kosten van 's Landswerken ad f 130 000.

Stelt men de bovenbesproken ramingen van ontvangsten en uitgaven tegenover elkander, dan vindt men, dat wordt geraamd voor den:

	Geheelen dienst.	Gewonen dienst.
in uitgaaf f	213 756 101,51	f 206 204 101,51
in ontvang	194 237 010,—	192 376 010,—
latende een tekort van f	19 519 091,51	f 13 828 091,51

In de bovenstaande becijferingen zijn de volgende uitgaven en ontvangsten als buitengewoon beschouwd in den zin — voor de uitgaven, dat zij desnoods door leening of andere buitengewone ontvangsten mogen worden gedekt en — voor de ontvangsten, dat zij slechts tot dekking van buitengewone ontvangsten of extra-amortisatie mogen dienen:

Buitengewone uitgaven:

A. *Spoorwegen.*

1. Aanleg van de lijn Eindhoven—Weert f	1 100 000,—
2. Idem van de lijn Heerlen—Valkenburg	400 000,—
3. Voltooing van de lijn Gouda—Schoonhoven	250 000,—
4. Rentedragende voorschotten aan de Noord-Ooster Locaalspoorwegmaatschappij	60 000,—

B. *Telefonie*

5. Uitbreiding en aanleg van internationale telefoonverbindingen en van het interlocale net	1 200 000,—
---	-------------

C. *Staatsmijnwezen*

6. Uitgaven voor den aanleg en de uitbreiding van de Staatsmijnen	1 526 000,—
7. Kosten van de Rijksopsporing van delfstoffen	350 000,—

D. *Muntbedrijf*

8. Kosten voor den bouw en de inrichting van een nieuw muntgebouw. . . .	50 000,—
--	----------

E. *Domeinen*

9. Kosten van bedijking, landaanwinning, alsmede toegankelijkmaking van domein- gronden	76 000,—
10. Aankoop van vast goed ter afronding of uitbreiding van het domeinbezit onder beheer van het Departement van Landbouw Nijverheid en Handel	40 000,—

F. *Voorschotten*

11. Voorschotten ingevolge de Woningwet	2 000 000,—
12. Voorschotten aan Suriname voor den aanleg van den Lawaspoorweg en exploratie in en buiten het Lawagebied	500 000,—

Totaal f 7 552 000,—

Buitengewone ontvangsten

1. De bijdrage uit het fonds voor koop- prijzen van domeinen	1 000 000,—
2. De toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen . .	30 000,—
3. De aflossing ingevolge de Woningwet	25 000,—
4. De bijdrage van het Waterschap N. O. Noord-Brabant in de kosten van de verleg- ging van den Maasmond.	90 000,—

Nº. 2. I. 1.

5. Een gedeelte van de inkomsten uit de telefonie, dat de ondergeteekende meent te moeten stellen op 510 000,—

zijnde het $\frac{1}{10}$ gedeelte van de uitgaven gedaan in 1907, 1908 en 1909 en geraamd voor 1910 voor zoodanige werken als in die jaren en ook weer in 1911 onder de buitengewone zijn gerangschikt.

6. Een gedeelte van de inkomsten uit het Staatsmijnbedrijf te stellen op 206 000,—

zijnde f 41 000 aan inkomsten voortvloeiende uit den verkoop van magazijns-goederen en andere roerende bezittingen en f 165 000, welke van de exploitatie-ontvangsten moeten worden gebezigd tot dekking van buitengewone uitgaven, als equivalent voor de waardevermindering van zaken in vorige jaren ten laste der buitengewone uitgaven gebracht

te zamen . . . f 1 861 000,—

Het becijferd tekort op den gewonen dienst behoort nog te worden verminderd met het bedrag dat de werkelijke gewone uitgaven vermoedelijk beneden de oorspronkelijk geraamde zullen blijven.

Afgaande op de ondervinding van de laatste tien jaren en jaarlij rekening houdende met de buitengewone omstandigheden, welke voor sommige jaren de cijfers onzuiver maakten, meent de ondergeteekende het bedrag dier zoogenaamde besparing op f 1 200 000 te mogen stellen.

Door het bovengenoemde tekort op den gewonen dienst met dit bedrag te verminderen, wordt het teruggebracht tot f 12 628 000.

Voor dekking van dit tekort komt uit den aard der zaak in de eerste plaats in aanmerking de opbrengst van de verhooging van het successierecht, waaromtrent de Memorie van Antwoord binnen weinige dagen door den ondergeteekende zal worden ingezonden. Aangezien echter als deze wet op 1 Januari 1911 in werking treedt, eerst tegen Juli de meerdere baten die er van verwacht worden, zullen gaan vloeien, kan van dit middel voor 1911 slechts f 550 000 worden verwacht.

Het ligt voor de hand, dat de ondergeteekende voorts zal voorstellen de heffing van opcenten op de Vermogens- en de Bedrijfsbelasting ook over het belastingjaar 1911—1912 wederom voort te zetten, waaruit een bate van ongeveer f 1 300 000 zal voortvloeien.

Hoe het tekort, dat alsdan nog zal overblijven, gedekt zal kunnen worden, zal van de omstandigheden afhangen. Mochten de maatregelen tot blijvende versterking der middelen die binnenkort zullen worden ingediend niet tijdig genoeg tot stand komen, dat daarvan aan den dienst van 1911 een noemenswaardig bedrag ten goede komt, dan zal het onvermijdelijk zijn om, zoodra het werkelijke tekort eenigszins nauwkeurig bekend is, een voorstel te doen om hetgeen ingevolge de wet tot verhooging van den accijns op het gedistilleerd, in 1911 moet worden tegoed geschreven aan het Fonds voor de suppletoire opbrengsten van den accijns op het gedistilleerd, de bestemming te geven om te dienen tot dekking van de uitgaven van het dienstjaar 1911.

De ondergeteekende mag zich intusschen niet verheelen, dat uit de begrootingscijfers voor 1911 blijkt, dat herstel van evenwicht tusschen gewone ontvangsten en uitgaven — wil de ondergeteekende zijne toezegging gestand doen, dat de opbrengst van den verhoogden accijns op het gedistilleerd op den duur moet strekken om de verlaging van den suikeraccijns mogelijk te maken — niet geheel te bereiken zal zijn door hetgeen verkregen wordt door eene herziening van de gesplitste inkomstenbelasting en door hetgeen het nieuwe tarief meer

zal opbrengen dan voor de maatregelen van socialen aard noodig zal zijn.

Daarom heeft de ondergeteekende overwogen nog op andere wijze te trachten tot versterking der ontvangsten te geraken. Een nieuw middel daartoe is in onderzoek en voorbereiding en de ondergeteekende verwacht, dat daaromtrent zeer spoedig een beslissing kan worden genomen.

Het behoeft wel geen betoog, dat de ondergeteekende slechts hoogst ongaarne eene nieuwe belasting toevoegt aan de reeds toegestane en in het uitzicht gestelde. Waar echter tengevolge van vele maatregelen, welke door de Regeering en groote meerderheden uit de volksvertegenwoordiging zoo beslist noodzakelijk werden geacht, dat de ondergeteekende er zich niet tegen meende te moeten verzetten, de uitgaven in zoo sterke mate toenemen als in de laatste jaren, daar is de aanwijzing van nieuwe middelen tot dekking dier uitgaven onvermijdelijk, wil men niet — waartoe de ondergeteekende nimmer zal medewerken — komen tot een lange rij van deficitten.

Ten slotte een enkel woord over den stand der kas. Op 17 September was er voor 12 millioen aan schatkistbiljetten met een looptijd van één jaar en voor 10 millioen aan schatkistpromessen uitgegeven, terwijl het renteloos voorschot bij de Nederlandsche bank f13.5 millioen bedroeg, te zamen dus f35.5 millioen aan vlottende schuld tegen $27\frac{1}{4}$ millioen ten vorigen jare op denzelfden datum.

Onder het bedrag voor het loopende jaar genoemd, zijn niet begrepen f 3.5 millioen aan schatkistbiljetten welke aan het Indisch bestuur zijn overgedaan, ten einde daarop bij de Javasche bank krachtens art. 16, 4° van haar octrooi, een gelijk bedrag op te nemen voor de betaling van het landgoed Kandanghauer.

Nederlandsch-Indië had op den 17den September uit 's Rijks-schatkist een voorschot van $\frac{1}{2}$ millioen tegen een tegoed van f 2.5 millioen ten vorigen jare.

Het laat zich aanzien dat in de eerstvolgende weken de vlottende schuld tijdelijk nog met eenige millioenen zal moeten worden vermeerderd, doch tegen het einde des jaars zal niettemin het totaal bedrag naar zich laat aanzien een tiental millioenen minder bedragen dan op dit oogenblik.

De Minister van Financiën,

KOLKMAN.

Bijlage A.

O V E R Z I C H T van de Staatsontvangsten over de diensten 1890 tot en met 1909.

DIENSTJAREN.	Gewone ontvangsten.	Batige sloten van vorige diensten.	Bijdrage uit het fonds der koopprijzen van domeinen.	Buitengewone ontvangsten.	T O T A A L. (1)
1890	f 124 487 805,37	(2) f 481 313,61	f 150 000,—	40 818 793,01 ⁵	(3) f 165 937 911,99 ⁵
1891	129 450 298,09	—	150 000,—	563 175,72	130 163 473,81
	Totaal van de buitengewone ontvangsten, over 1890 en 1891			f 41 381 968,73 ⁵	
1892	f 131 115 706,55 ⁵	—	f 150 000,—	f 420 000,—	f 131 685 706,55 ⁵
1893	126 537 164,28 ⁵	—	150 000,—	140 000,—	126 827 164,28 ⁵
1894	129 292 632,90 ⁵	—	150 000,—	3 460 440,83	132 903 073,73 ⁵
1895	132 147 924,86 ⁵	—	200 000,—	110 043,99 ⁵	132 457 968,86
1896	134 186 494,40	—	—	226 930,49	134 413 424,89
1897	135 255 551,50 ⁵	—	260 000,—	452 836,85 ⁵	135 968 388,36
1898	138 556 621,89 ⁵	—	250 000,—	8 421 458,96 ⁵	147 228 080,86
1899	146 398 018,29	—	500 000,—	917 123,19 ⁵	147 815 141,48 ⁵
1900	154 765 638,65	—	600 000,—	25 750,48	155 391 389,13
1901	152 976 704,82 ⁵	—	300 000,—	77 021,24	153 353 726,06 ⁵
1902	160 799 653,88 ⁵	—	300 000,—	42 756,62	161 142 410,50 ⁵
1903	165 561 231,28	—	300 000,—	259 363,06	166 120 594,34
1904	169 821 870,89	—	300 000,—	434 898,57	170 556 769,46
1905	173 369 050,12 ⁵	—	300 000,—	2 293 639,49 ⁵	175 962 689,62
1906	181 514 269,96	—	300 000,—	162 161,05	181 976 431,01
1907	183 015 599,67 ⁵	—	300 000,—	219 533,34	183 535 133,01 ⁵
1908	182 492 195,38 ⁵	—	200 000,—	798 737,78	183 400 933,16 ⁵
1909 (4)	188 783 954,13	—	400 000,—	f 1 605 100,50 ⁵	190 789 054,63 ⁵
	Totaal van de buitengewone ontvangsten, over 1892—1909			f 20 067 796,47	

(1) De totalen der ontvangsten over elk van de jaren 1890 en 1891 zijn de bedragen der ontvangsten volgens de Staatsrekeningen, *vermeerderd* met de bedragen, die bij de wetten van 22 Juli 1893 (*Staatsblad* n°. 95) en 13 Juni 1894 (*Staatsblad* n°. 84) zijn aangewezen tot dekking van de nadeelige sloten over die jaren.

(2) Deze gelden vormen het batig slot over het dienstjaar 1889, dat onder meer bij de wet van 22 Juni 1893 (*Staatsblad* n°. 95) is aangewezen tot dekking van het nadeelig slot over den dienst van 1890; onder de totale ontvangsten is dit bedrag mitsdien twee malen, in 1889 en in 1890, opgenomen.

(3) Zie het vermelde in de voorafgaande noot omtrent het batig slot van het dienstjaar 1889.

(4) Daar de dienst 1909 nog niet is afgesloten, is de opgaaf van de daartoe behorende ontvangsten slechts als voorloopig aan te merken.

UITEENZETTING VAN DE BUITENGEWONE ONTVANGSTEN.

1890.	Koopprijs verschuldigd door de gemeente Amsterdam wegens de overdracht door het Rijk aan die gemeente van de onroerende goederen, uitmakende het Entrepotdok te Amsterdam, benevens de rente ad 2½ ten honderd over dien koopprijs van 1 ^o . Juli tot 15 October 1890	f	2 518 229,17
	Vergoedingen, verschuldigd door de gemeenten Zaandam en Westzaan, wegens de afschaffing der kanaal- en havengelden op het Noordzeekanaal, benevens de rente ad 2½ ten honderd over de door de gemeente Zaandam verschuldigde vergoeding van 1 ^o . Juli tot en met ultimo September 1890 . .		100 612,50
	Uitkeeringen door de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij en door de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen, ingevolge de bij de wet van 22 Juli 1890 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 134) bekrachtigde overeenkomsten door het Rijk met genoemde Maatschappijen aangegaan		17 104 409,94
	Bijdrage van de provincie Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond. (Tweede termijn)		100 000,—
	Uitkeering uit de zuivere opbrengst eener door den Staat gesloten geldleening		20 995 541,40 ⁵
		f	40 818 793,01 ⁵
1891.	Bijdrage van de gemeente Rotterdam in de kosten van verbetering van den Rotterdamschen Waterweg. (Vijfde termijn)	f	300 000,—
	Bijdrage van de provincie Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond. (Derde en Vierde termijn)		200 000,—
	Bijdrage van het waterschap N.O.deel van Noordbrabant in de kosten als voren. (Eerste termijn eener bijdrage van f 2 000 000)		40 000,—
	Uitkeering uit de zuivere opbrengst eener door den Staat gesloten geldleening		23 175,72
		f	563 175,72
1892.	Bijdrage van de provincie Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond. (Vijfde, Zesde en Zevende termijn)	f	300 000,—
	Bijdrage van het waterschap N.O.deel van Noordbrabant in de kosten als voren. (Tweede, Derde en Vierde termijn)		120 000,—
		f	420 000,—
1893.	Bijdrage van de provincie Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond. (Achtste termijn)	f	100 000,—
	Bijdrage van het waterschap N.O.deel van Noordbrabant in de kosten als voren. (Vijfde termijn) . .		40 000,—
		f	140 000,—
1894.	Bijdrage van de gemeente Rotterdam in de kosten van verbetering van den Rotterdamschen Waterweg. (Zesde termijn)	f	300 000,—
	Bijdrage van de provincie Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond. (Negende termijn)		100 000,—
	Uitkeering van de Königliche Eisenbahn Direction (linksrheinische) te Keulen, ingevolge de scheids-rechterlijke uitspraak dd. 4 Juli 1894, in zake het geschil betreffende de lijn Zevenaar—Cleve		835 552,55
	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		75 475,42
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij (laatste zinsnede van art. 82 der overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 134)		27 972,32 ⁵
	Batig slot van de rekening van ontvangsten en uitgaven van het Fonds voor den aanleg van Staats-spoorwegen over het dienstjaar 1893		2 077 440,53 ⁵
	Voorloopige aanzuivering der koopsom door de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen, ingevolge art. 74 der overeenkomst van 21 Januari 1890 voor de overneming van zaken en rechten van de Nederlandsche Rijnspoorwegmaatschappij		44 000,—
		f	3 460 440,83
1895.	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	f	81 269,46 ⁵
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij .		28 774,53
		f	110 043,99 ⁵
1896.	Bijdrage van het waterschap N.O.deel van Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond (Zesde en Zevende termijn)	f	180 000,—
	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		39 279,50
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij .		7 650,99
		f	226 930,49

1897.	Bijdrage van de gemeente Rotterdam in de kosten van verbetering van den Rotterdamschen Waterweg (Zevende termijn)	f	200 000,—
	Bijdrage van het waterschap N. O. deel van Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond (Achtste en Negende termijn)		180 000,—
	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		46 744,64
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		15 792,21 ⁵
	Nadere aanzuivering der koopsom door de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen, ingevolge art. 74 der overeenkomst van 21 Januari 1890 voor de overneming van zaken en rechten der Nederlandsche Rijnspoorwegmaatschappij		10 300,—
		f	<u>452 836,85⁵</u>
1898.	Bijdrage van het waterschap N.O.deel van Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond (Tiende termijn)	f	90 000,—
	Uitkeering door België, krachtens art. IV van het slotprotocol behoorende bij de op 23 April 1897 gesloten en bij de wet van 2 April 1898 (<i>Staatsblad</i> n°. 81) goedgekeurde overeenkomst betreffende overneming van de Nederlandsche gedeelten van eenige in België en Nederland gelegen spoorwegen		116 029,53
	Ontvangsten ten gevolge van de naasting van den spoorweg Leiden—Woerden (overeenkomst met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen van 21 Maart 1899, bekrachtigd bij de wet van 29 Juni 1899 (<i>Staatsblad</i> n°. 147)		2 839 467,86
	Uitkeering van de zuivere opbrengst eener door den Staat gesloten geldleening (art. 7 der wet van 29 Juni 1899, <i>Staatsblad</i> n°. 148) in verband met de naasting van den spoorweg Leiden—Woerden.		5 263 220,—
	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		75 790,47 ⁵
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		36 951,10
		f	<u>8 421 458,96⁵</u>
1899.	Bijdrage van de gemeente Rotterdam in de kosten van verbetering van den Rotterdamschen Waterweg (Achtste termijn)	f	76 913,19 ⁵
	Uitkeering door België ingevolge het bepaalde bij art. III van het slotprotocol, behoorende bij de op 23 April 1897 gesloten en bij de wet van 2 April 1898 (<i>Staatsblad</i> n°. 81) goedgekeurde overeenkomst, betreffende overneming van de Nederlandsche gedeelten van eenige in België en Nederland gelegen spoorwegen		758 106,58
	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		45 212,19
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		32 681,23
	Waarde van verschillende door de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen overgenomen voorwerpen op de Nederlandsche gedeelten van eenige in België en Nederland gelegen spoorwegen		4 210,—
		f	<u>917 123,19⁵</u>
1900.	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	f	<u>25 750,48</u>
1901.	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	f	56 901,78
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		14 648,76
	Ongebruikt saldo van gelden, die bestemd waren tot afdoening van eventueel nakomende posten ter zake van de liquidatie van het bedrijf der voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		5 470,70
		f	<u>77 021,24</u>
1902.	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	f	20 193,46
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		22 563,16
		f	<u>42 756,62</u>
1903.	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	f	252 952,18
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		6 012,05
	Baten voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf		398,83
		f	<u>259 363,06</u>
1904.	Restitutie van het voorschot aan de Rijksverzekeringsbank verleend	f	225 000,00
	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		192 030,67 ⁵
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		15 728,37
	Baten voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf		2 139,52 ⁵
		f	<u>434 898,57</u>

1905.	Restitutie van het voorschot aan de Rijksverzekeringsbank verleend	f	75 000,—
	Restitutie van het renteloos voorschot aan Nederlandsch-Indië verleend.		2 188 800,—
	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		21 865,52
	Baten voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf		7 973,97 ⁵
		f	2 293 639,49 ⁵
1906.	Bijdrage van het waterschap N. O. deel van Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maas- mond (Elfde termijn).	f	69 904,25
	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		73 140,32 ⁵
	Baten voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf		15 435,76
	Aflossing van voorschotten ingevolge artikel 33 der Woningwet		130,86
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		3 549,85 ⁵
		f	162 161,05
1907.	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	f	31 483,10
	Baten voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf		175 004,64
	Aflossing van voorschotten ingevolge artikel 33 der Woningwet		364,24
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		12 681,36
		f	219 533,34
1908.	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	f	33 122,31 ⁵
	Baten voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf		639 237,95
	Aflossing van voorschotten ingevolge artikel 33 der Woningwet		2 333,36 ⁵
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		1 455,71
	Gedeelte van de opbrengst der Telefonie ¹⁾		122 588,44
		f	798 737,78
1909.	Bijdrage van het waterschap N. O. deel van Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maas- mond (Twaalfde t./m. vijftiende termijn)	f	205 685,06 ⁵
	Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		27 203,52
	Baten voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf		1 069 685,40
	Aflossing van voorschotten ingevolge artikel 33 der Woningwet		7 021,10
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		7 206,42
	Gedeelte van de opbrengst der Telefonie ²⁾		288 299,—
		f	1 605 100,50 ⁵

¹⁾ 1/10 der buitengewone uitgaven over 1907.

²⁾ Idem over 1907 en 1908.

Bijlage B.

OVERZICHT van de Staatsuitgaven over de diensten 1890 tot en met 1909.

DIENTJAREN.	Algemeene dienst.	Rentebetaling.	Gewone amortisatie en aflossing van Nationale Schuld.	Gewone uitgaven (totaal kol. 2, 3 en 4).	Buitengewone uitgaven. <i>a)</i>	Totalen (totaal kol. 5 en 6).
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1890	f 84 685 499,52	f 31 485 559,15 ⁵	f 2 539 941,43 ⁵	f 118 711 000,11	f 47 226 911,88 ⁵	f 165 937 911,99 ⁵
1891	89 829 833,95 ⁵	31 239 302,63	2 872 545,25	123 941 681,83 ⁵	6 221 791,97 ⁵	130 163 473,81
	Totaal van de buitengewone uitgaven over 1890—1891 . . .				f 53 448 703,86	
1892	f 91 920 249,07 ⁵	f 31 519 317,28	f 2 744 696,62 ⁵	f 126 285 362,98	f 25 503 347,63	151 788 710,61
1893	94 167 292,75	31 462 359,09	2 839 491,37 ⁵	128 469 143,21 ⁵	6 476 126,92 ⁵	134 945 270,14
1894	93 747 522,42	31 383 939,84	3 032 728,50	128 164 190,76	3 093 279,96	131 257 470,72
1895	96 540 765,31 ⁵	31 499 888,80 ⁵	3 275 372,62 ⁵	131 316 026,74 ⁵	1 981 047,61	133 297 074,36
1896	98 604 622,74	29 651 223,56 ⁵	1 507 556,50	129 763 402,80 ⁵	3 326 441,86	133 089 844,66 ⁵
1897	102 937 780,80	30 363 846,29 ⁵	2 708 473,77	136 010 100,86 ⁵	2 500 677,33	138 510 778,19 ⁵
1898	105 021 376,49	30 819 413,04	2 638 043,05 ⁵	138 478 832,58 ⁵	11 723 727,87 ⁵	150 202 560,46
1899	107 385 537,96 ⁵	31 678 869,66	3 212 520,59	142 276 928,21 ⁵	7 411 696,64 ⁵	149 688 624,86
1900	114 171 656,33	31 553 247,96	3 255 880,83 ⁵	148 980 785,12 ⁵	5 180 707,19 ⁵	154 161 492,32
1901	115 762 356,46	30 858 321,36	3 120 923,62 ⁵	149 741 601,44 ⁵	2 568 804,95	152 310 406,39 ⁵
1902	118 927 166,24 ⁵	30 630 400,45	3 246 868,51	152 804 435,20 ⁵	9 351 020,19 ⁵	162 155 455,40
1903	125 357 031,70 ⁵	30 823 724,41	3 380 586,48 ⁵	159 561 342,60	4 272 391,76	163 833 734,36
1904	134 319 455,26 ⁵	30 860 257,06 ⁵	3 399 839,30 ⁵	168 579 551,63 ⁵	6 458 218,72	175 037 770,35 ⁵
1905	134 521 525,94	31 203 162,54	3 456 892,67 ⁵	169 181 581,15 ⁵	4 549 256,00 ⁵	173 730 837,16
1906	136 692 868,50 ⁵	31 789 757 33 ⁵	4 664 831,29	173 147 457,13	4 762 561,21	177 910 018,34
1907	141 911 287,91	31 348 083,51 ⁵	4 716 871,18	177 976 242,60 ⁵	4 122 924,03 ⁵	182 099 166,64
1908	150 789 190,16 ⁵	31 202 951,85 ⁵	4 797 804,01 ⁵	186 789 946,03 ⁵	7 261 811,08	194 051 757,11 ⁵
1909 <i>c)</i>	154 145 559,69 ⁵	31 400 211,94	4 958 317,31	190 504 088,94 ⁵	6 725 118,72 ⁵	197 229 207,67
	Totaal van de buitengewone uitgaven over 1892—1909 . . .				b)f 117 269 159,71	

a) Zie ommezijde.
b) Waaronder f 25 160 096,08 wegens aflossing van Rhijnspoorwegobligatiën.
c) Voorloopige uitkomsten.

(a) Deze sommen splitsen zich als volgt:

	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Verbetering ingevolge de wet van 24 Januari 1863 (<i>Staatsblad</i> n°. 4) van den Rotterdamschen Waterweg	f 1 464 380,66	f 1 457 811,42 ⁵	f 988 970,46 ⁵	f 487 245,40	f 443 270,46	f 584 101,47	f 162 654,21 ⁵	f 71 825,15	—
Aanleg van een kanaal ter verbinding van Amsterdam met de Merwede ,	3 577 538,72 ⁵	1 994 713,49 ⁵	803 098,92	268 585,54 ⁵	—	—	—	—	—
Verlegging van den Maasmond . .	1 784 992,50	1 419 267,05 ⁵	1 357 076,24 ⁵	1 349 329,30	1 145 651,45	648 577,56 ⁵	1 287 812,97 ⁵	1 299 352,67	f 988 423,69 ⁵
Aanleg van spoorwegen	40 400 000,—	1 350 000,—	276 950,—	2 025 000,—	1 504 358,05	748 368,58	899 137,95 ⁵	1 129 499,51	10 735 304,18
Aanleg en uitbreiding van internationale en interlocale telefoonverbindingen en aanleg, overneming en uitbreiding van locale telefoonnetten.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kosten vallende op de tenuitvoerlegging van de wet tot conversie van 3½ pct. en 3 pct. rentegevende Nationale Schuld	—	—	—	—	—	—	976 836,71 ⁵	—	—
Aflossing van 3½ pcts. schuldbe- kentenissen der Nederlandsche Rijnspoorwegmaatschappij	—	—	22 077 252,—	—	—	—	—	—	—
Uitkeering aan de Amsterdamsche Kanaalmaatschappij	—	—	—	2 345 966,68	—	—	—	—	—
(*) Uitgaven voor den Staatsmijndienst	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rijksopsporing van delfstoffen . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorschot aan de Rijksverzekerings- bank	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Terleenverstreking aan de kolonie Suriname tot het aanleggen en exploiteeren van een spoorweg van Paramaribo naar de Suri- name-rivier	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Renteloos voorschot aan Neder- landsch-Indië.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorschotten aan gemeenten inge- volge art. 33. 1ste lid, der Wo- ningwet.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kosten van bedijking en landaan- winning, alsmede van effening en toegankelijkmaking van domein- gronden	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bouw eener nieuwe Munt	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorschot aan het Fonds voor de uitvoering van de Tiendwet 1907 (<i>Staatsblad</i> N°. 222.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	f 47 226 911,88 ⁵	f 6 221 791,97 ⁵	f 25 503 347,63	f 6 476 126,92 ⁵	f 3,093 279,96	f 1 981 047,61 ⁵	f 3 326 441,86	f 2 500 677,33	f 11 723 727,87 ⁵

(*) De cijfers voor „Uitgaven Staatsmijndienst” zijn gewijzigd door aftrek van de onverplichte vergoedingen voor boringen welke niet ten laste van den Staatsmijndienst behooren te worden gebracht en met bijvoeging van eenige posten die in de jaren 1902 t/m 1908 onder andere Hoofdstukken of andere afdeelingen van het Xde Hoofdstuk in uitgaaf werden gebracht maar tot den Staatsmijndienst behooren.

1899.	1900.	1901.	1902.	1903.	1904.	1905.	1906.	1907.	1908.	1909.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
f 578 636,225	f 588 959,37	f 784 880,60	f 710 532,09	f 769 363,60	f 716 594,765	f 613 921,695	f 519 381,565	—	—	—
3 750 216,34	4 591 747,825	1 738 924,35	8 466 519,06	1 180 182,57	1 072 169,82	2 201 387,905	1 963 258,32	f 530 147,33	f 630 246,53	f 905 846,325
—	—	—	—	—	—	—	—	1 225 884,39	1 657 145,695	840 253,485
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 082 844,08	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	106 969,045	484 845,59	380 654,135	617 446,405	833 021,325	1 199 111,62	1 793 748,565	2 383 486,675
—	—	—	—	—	—	—	—	—	216 618,19	253 374,01
—	—	45 000,—	67 000,—	188 000,—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1 650 000,—	2 100 000,—	1 100 000,—	1 420 000,—	807 405,815	625 000,—	701 324,—
—	—	—	—	—	2 188 800,—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	16 500,—	26 900,—	243 329,34	829 269,81	1 239 276,145
—	—	—	—	—	—	—	—	114 227,57	60 876 695	35 306,50
—	—	—	—	—	—	—	—	2 817,97	63 231,30	296 261,585
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 385 674,295	70 000,—
f 7 411 696,645	f 5 180 707,195	f 2 568 804,95	f 9 351 020,195	f 4 272 391,76	f 6 458 218,72	f 4 549 256,005	f 4 762 561,21	f 4 122 924,035	f 7 261 811,08	f 6 725 128,725

Bijlage C.

OVERZICHT van de Staatsontvangsten der Indische administratie zoo in Indië als in Nederland over de jaren 1890 tot en met 1909.

DIENSTJAREN.	IN INDIË. IN NEDERLAND. (1)		Uitkeering uit de saldo's van vroegere diensten.		TOTAAL.
(*)					
1890	f 97 987 306,70 ⁵	f 38 352 175,25	(2) 1500 000,—		f 137 789 481,95 ⁵
1891	98 732 518,43	16 934 414,07 ⁵	(2) 730 000,—		116 396 932,50 ⁵
1892	102 171 178,04	24 597 329,22 ⁵	(3) 550 000,—		127 318 507,26 ⁵
1893	102 109 494,76 ⁵	33 541 980,03 ⁵	(2) 450 000,—		136 101 474,80
1894	106 865 847,35	21 102 852,37	(2) 450 000,—		128 418 699,72
1895	108 705 683,39	22 137 204,30	(2) 400 000,—		131 242 887,69
1896	111 023 676,97	21 659 830,68	(3) 400 000,—		133 083 507,65
1897	111 291 137,46 ⁵	18 693 405,54	(4) 400 000,—		130 384 543,— ⁵
1898	111 825 940,61	20 206 194,62 ⁵	(4) 400 000,—		132 432 135,23 ⁵
1899	114 803 003,50 ⁵	27 397 398,44 ⁵	(5) 400 000,—		142 600 401,95
1900	118 850 389,20 ⁵	32 958 990,58 ⁵	—		151 809 379,79
1901	118 391 424,01	30 988 472,42 ⁵	—		149 379 896,43 ⁵
1902	116 143 245,98 ⁵	30 473 088,80	—		146 616 334,78 ⁵
1903	118 860 339,21 ⁵	32 504 100,51	—		151 364 469,72 ⁵
1904	(6) 122 824 133,31	(6) 29 793 099,60 ⁵	—		152 617 232,91 ⁵
1905	(6) 129 775 600,01	(6) 25 870 463,21 ⁵	—		155 646 063,22 ⁵
1906	(6) 140 367 832,17	(6) 28 962 923,37 ⁵	—		169 330 755,54 ⁵
1907	(8) 152 674 279,—	(7) 33 129 582,88	—		185 803 861,88
1908	(8) 163 831 121,—	(7) 25 661 068,50	—		189 492 189,50
1909	(9) 171 687 646,—	(9) 24 856 521,—	—		196 544 167,—

(*) Voor 1890—1903 zijn de opgaven ontleend aan de bij de wet vastgestelde rekeningen; ten aanzien van de latere jaren wordt verwezen naar de

AANMERKINGEN.

- (1) Na aftrekking van de uitkeeringen uit de saldo's van vroegere diensten.
- (2) Uitkeering uit het batig slot der rekening over 1887.
- (3) Uitkeering uit het batig slot der rekening over 1889.
- (4) Uitkeering uit het batig slot der rekening over 1890.
- (5) Uitkeering uit het batig slot der rekening over 1893.
- (6) Volgens de bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal aanhangige wetsontwerpen tot vaststelling van het slot der rekeningen.
- (7) Volgens de door de Algemeene Rekenkamer gewaarmerkte rekening.
- (8) Volgens de rekeningen van de hoofden der Departementen van Algemeen Bestuur.
- (9) Volgens de voorloopige uitkomsten.

Bijlage D.

OVERZICHT van de uitgaven der Indische administratie zoo in Indië als in Nederland over de jaren 1890 tot en met 1909.

D I E N S T J A R E N .	IN INDIË.	IN NEDERLAND.	T O T A A L .
(*)			
1890	f 101 601 282,09 ⁵	f 26 135 456,46 ⁵	f 127 736 738,56
1891	105 700 240,26 ⁵	24 938 590,19	130 638 830,45 ⁵
1892	111 205 823,94	24 132 728,82	135 338 552,76
1893	102 944 266,04	25 005 263,23 ⁵	127 949 529,27 ⁵
1894	113 812 994,21 ⁵	24 870 782,82 ⁵	138 683 777,04
1895	114 136 177,05	25 322 822,71 ⁵	139 458 999,76 ⁵
1896	119 064 421,50	24 637 635,53	143 702 057,03
1897	120 402 446,44	28 223 247,81	148 625 694,25
1898	117 818 641,93 ⁵	32 890 762,42 ⁵	150 709 404,36
1899	115 414 723,40	28 956 821,23	144 371 544,63
1900	115 427 558,09 ⁵	30 687 823,72 ⁵	146 115 381,82
1901	120 0208 44,98	29 882 359,42	149 903 204,40
1902	130 507 529,67	30 167 477,22	160 675 006,89
1903	134 359 035,38 ⁵	32 752 068,67 ⁵	167 111 104,06
1904	(1) 133 264 392,10 ⁵	(1) 33 272 698,19	166 537 090,29 ⁵
1905	(1) 133 610 249,50	(1) 32 612 527,89	166 222 777,39
1906	(1) 138 423 984,18	(1) 29 118 635,62 ⁵	167 542 619,80 ⁵
1907	(3) 144 584 416,—	(2) 28 991 624,— ⁵	173 576 040,— ⁵
1908	(3) 162 711 219,—	(2) 29 230 985,29	191 942 204,29
1809	(4) 168 585 654,—	(4) 29 221 154,—	197 806 808,—

(*) Voor 1890—1903 zijn de opgaven ontleend aan de bij de wet vastgestelde rekeningen; ten aanzien van de latere jaren wordt verwezen naar de Aanmerkingen.

A A N M E R K I N G E N .

- (1) Volgens de bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal aanhangige wetsontwerpen tot vaststelling van het slot der rekeningen.
- (2) Volgens de door de Algemeene Rekenkamer gewaarmerkte rekening.
- (3) Volgens de rekeningen van de hoofden der Departementen van algemeen bestuur.
- (4) Volgens de voorloopige uitkomsten.

Bijlage **E.**

STAAT

VAN DE

OPBRENGST VAN 'S RIJKS MIDDELEN

OVER DE DENSTJAREN

1900 TOT EN MET 1909.

BENAMING DER MIDDELEN.	Dienst 1900.	Dienst 1901.	Dienst 1902.	Dienst 1903.	Dienst 1904.
<i>Directe belastingen.</i>					
Grondbelasting.	f 12 685 772,35 ⁵	f 12 862 194,69	f 13 026 957,01	f 13 219 649,41	f 13 427 728,06
Personeele belasting.	8 838 874,88	8 745 753,74	9 157 700,37	9 385 667,40 ⁵	9 630 982,79 ⁵
Belasting op bedrijfs- en andere inkomsten .	5 958 363,28 ⁵	6 213 174,70 ⁵	6 379 839,67	6 575 846,41 ⁵	6 897 179,14
Vermogensbelasting	7 385 054,95	7 520 784,32	7 679 862,54 ⁵	7 826 472,25 ⁵	8 001 239,18
	f 34 868 065,47	f 35 341 907,45 ⁵	f 36 244 359,59 ⁵	f 37 007 635,48 ⁵	f 37 957 129,17 ⁵
<i>Accijnzen.</i>					
Suiker.	f 14 156 908,89 ⁵	f 15 543 499,88	f 16 705 250,29 ⁵	f 17 572 266,16	f 20 040 959,50
Wijn	1 768 740,22	1 802 438,08	1 794 898,33 ⁵	1 773 630,81	1 680 580,80
Binnenlandsch en buitenlandsch gedistilleerd.	26 659 955,57	26 818 262,05 ⁵	26 684 988,79 ⁵	26 552 213,93	26 186 991,21
Zout	1 530 375,41 ⁵	1 570 481,91	1 567 069,72	1 567 514,92 ⁵	1 588 084,81
Bieren en azijnen	1 395 767,97 ⁵	1 458 814,60 ⁵	1 423 367,48	1 456 555,29	1 476 537,75
Geslacht	3 736 371,22	3 892 233,35	4 105 446,27 ⁵	4 146 478,93	4 112 784,15 ⁵
	f 49 248 119,29 ⁵	f 51 085 729,88	f 52 281 020,90	f 53 068 660,04 ⁵	f 55 085 938,22 ⁵
<i>Indirecte belastingen. (*)</i>					
Zegelrechten	c) f 4 043 180,90	f 4 242 019,46 ⁵	f 4 512 657,33 ⁵	f 4 563 114,55 ⁵	f 4 221 503,71 ⁵
Registratierechten	5 769 452,16 ⁵	5 833 517,55	6 011 658,94	6 400 629,14 ⁵	6 510 253,97
Hypotheekrechten	563 783,88	592 406,22	631 875,33 ⁵	686 920,27	683 466,27
Rechten van successie en van overgang bij overlijden.	15 966 277,49 ⁵	11 442 540,46 ⁵	15 035 420,89 ⁵	15 570 986,27 ⁵	13 970 871,—
	f 25 342 694,44	f 22 110 483,70	f 26 191 612,50 ⁵	f 27 221 650,24 ⁵	f 25 386 094,95 ⁵
<i>Rechten op den invoer.</i>					
Rechten op den invoer.	f 9 682 852,14	f 9 916 077,48	f 10 128 274,97	f 10 646 219,07 ⁵	f 10 819 896,07 ⁵
Formaatzegel (hoofdsom en opcenten) . . .	19 025,77 ⁵	18 741,82 ⁵	19 301,62 ⁵	20 221,65	20 572,20
	f 9701 877,91 ⁵	f 9 934 819,30 ⁵	f 10 147 576,59 ⁵	f 10 666 440,72 ⁵	f 10 840 468,27 ⁵
Waarborg en belasting der gouden en zilveren werken.	f 324 093,89	f 338 093,12 ⁵	f 348 340,00 ⁵	f 360 489,66 ⁵	f 368 543,26
Domeinen	d) f 1 914 304,28	f 1 706 371,70	f 1 665 211,93 ⁵	f 1 643 218,59 ⁵	f 1 651 947,72 ⁵
Opbrengst der posterijen	f 10 173 462,87 ⁵	f 10 808 686,28 ⁵	f 11 431 351,35 ⁵	f 12 136 696,55 ⁵	f 12 597 142,25 ⁵
Opbrengst der Rijkstelegrafen en telephonen	f 2 141 499,19	f 2 330 857,07	f 2 405 221,67 ⁵	f 2 497 130,10 ⁵	f 2 525 796,36 ⁵
Opbrengst der Staatsloterij	f 656 540,39	f 645 258,08 ⁵	f 657 170,43 ⁵	f 655 148,32 ⁵	f 662 509,60
Opbrengst der uitgegeven akten voor de jacht en visscherij.	f 139 636,50	f 139 086,50	f 141 818,50	f 142 753,50	f 145 792,—
Loodsgelden.	f 2 222 890,45 ⁵	f 2 126 535,19	f 2 164 823,91 ⁵	f 2 353 386,48	f 2 441 766,88 ⁵
Recht op de mijnen.	f 11 253 79 ⁵	f 26 158,46	f 19 759,49 ⁵	f 23 044,59	f 22 970,36 ⁵
Algemeen totaal . . .	f 137 744 438,49 ⁵	f 136 593 986,76	f 143 698 266,91	f 147 776 254,31 ⁵	f 149 686 099,08 ⁵
(*) Onder het bedrag der rechten is dat der opcenten begrepen.					

Dienst 1905.	Dienst 1906.	Dienst 1907.	Dienst 1908.	Dienst 1909. (Voorloopig.)	TOELICHTINGEN.
f 13 647 216,59 9 901 426,90 7 352 650,51 8 202 123,14	f 13 857 490,96 ⁵ 10 246 933,55 <i>a)</i> 8 967 417,14 <i>a)</i> 8 997 673,27	f 14 084 884,40 10 561 435,83 ⁵ <i>b)</i> 8 825 006,18 <i>b)</i> 8 795 439,18	f 14 314 504,90 ⁵ 10 770 097,58 8 245 284,51 ⁵ 8 563 383,98 ⁵	f 14 469 889,— 11 197 723,— <i>c)</i> 9 549 109,— <i>c)</i> 9 491 285,—	<i>a)</i> Hieronder zijn begrepen $\frac{2}{3}$ der over het belastingjaar 1906/1907 geheven 10 opcenten. <i>b)</i> Hieronder is begrepen $\frac{1}{3}$ der over het belastingjaar 1906/1907 geheven 10 opcenten. <i>c)</i> Hieronder zijn begrepen $\frac{2}{3}$ der over het belastingjaar 1909/1910 geheven 10 opcenten.
f 39 103 417,14	f 42 069 514,92 ⁵	f 42 266 765,59 ⁵	f 41 893 270,98 ⁵	f 44 708 006,—	
f 19 518 729,28 ⁵ 1 698 645,82 25 825 130,75 ⁵ 1 602 699,26 1 444 512,05 ⁵ 4 498 603,53	f 21 491 461,83 ⁵ 1 768 496,12 ⁵ 26 191 010,66 1 652 565,23 1 468 354,26 ⁵ 4 886 537,69	f 22 377 771,64 ⁵ 1 748 838,37 ⁵ 26 151 757,— ⁵ 1 735 797,93 ⁵ 1 427 967,17 ⁵ 4 946 194,18	f 22 306 168,52 1 648 951,86 25 592 956,97 ⁵ 1 743 639,19 1 355 549,01 4 816 381,70	f 23 352 449,10 1 636 382,85 <i>d)</i> 26 136 198,99 1 678 112,41 1 297 058,87 5 032 857,66	<i>d)</i> Bij de wet van 4 December 1909 (<i>Staatsblad</i> n°. 375) is, met den dag harer afkondiging, zijnde 10 December 1909, de accijns op het gedistilleerd verhoogd van f 63 op f 90 per hectoliter. <i>e)</i> Bij de wet van 15 Juli 1907 (<i>Staatsblad</i> n°. 203) is het zegelrecht op quitantiën voor betaalde grondbelasting, te beginnen met 1908, afgeschaft.
f 54 588 330,70 ⁵	f 57 458 425,80 ⁵	f 58 388 326,31 ⁵	f 57 463 647,25 ⁵	f 59 133 059,88	
f 4 804 106,24 ⁵ 6 433 967,40 ⁵ 711 833,12 ⁵ 14 698 521,42	f 4 687 683,16 6 724 701,58 ⁵ 713 564,40 14 498 339,09	f 4 735 670,60 ⁵ 6 172 987,98 ⁵ 611 982,91 ⁵ 13 201 103,22	<i>e)</i> f 4 897 137,74 6 154 051,49 616 391,86 15 232 784,75	<i>f)</i> f 5 938 918,20 <i>g)</i> 6 631 178,99 677 367,12 14 421 210,60	<i>f)</i> Bij de wet van 23 Juli 1908 (<i>Staatsblad</i> n°. 240) is, met ingang van 1 Januari 1909 het zegelrecht op sommige effecten verhoogd. <i>g)</i> Bij de wet van 23 Juli 1908 (<i>Staatsblad</i> n°. 239) heeft de heffing van het recht van registratie uitbreiding ondergaan.
f 26 648 428,19 ⁵	f 26 624 288,23 ⁵	f 24 721 744,72 ⁵	f 26 900 365,84	f 27 668 674,91	
f 11 532 254,08 22 041,45	f 12 137 149,22 22 822,87 ⁵	f 12 139 258,76 23 090,40	f 11 762 380,59 ⁵ 21 894,52 ⁵	f 12 615 026,91 23 299,20	
f 11 544 295,53	f 12 159 972,03 ⁵	f 12 162 349,16	f 11 784 275,12	f 12 638 326,11	
f 385 365,39	f 424 961,57 ⁵	f 433 829,80 ⁵	f 409 763,25	f 432 372,91	
f 1 641 850,33	f 1 696 834,39	f 1 649 229,21 ⁵	f 1 693 699,22 ⁵	f 1 759 671,53	
f 13 288 461,63	f 13 678 533,62	f 14 121 330,86 ⁵	f 14 451 192,70	f 14 887 103,36	
f 2 833 072,36	f 3 604 010,78	f 3 310 560,32 ⁵	f 3 377 676,61 ⁵	f 3 825 152,36	
f 653 845,18	f 653 858,56 ⁵	f 654 080,02 ⁵	f 654 822,20 ⁵	f 655 399,40	
f 149 661,50	f 154 043,50	f 155 854,50	f 157 950,—	f 162 454,—	
f 2 625 213,89 ⁵	f 2 818 388,31	f 2 959 952,54	f 2 741 214,34 ⁵	f 2 917 214,50	
f 20 245,65 ⁵	f 21 292,84	f 24 539,68	f 34 014,71	f 34 284,07	
f 153 492 187,51	f 160 824 124,64	f 160 848 562,75	f 161 561 862,25	f 168 821 719,03	

Bijlage F.

VERGELIJKENDE STAAT, tusschen de raming van 's Rijks middelen en inkomsten voor het dienstjaar 1911 en die voor het dienstjaar 1910.

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR 1911.	RAMING VOOR 1910.	VERSCHIL.		TOELICHTINGEN.
			Meer.	Minder.	
<i>Directe belastingen.</i>					
Grondbelasting	f 14 825 000	f 14 650 000	f 175 000	—	
Personeel	11 750 000	11 210 000	540 000	—	
Belasting op bedrijfs- en andere inkomsten	1) 9 443 000	2) 9 965 000	—	f 522 000	1) met $\frac{1}{3}$ van 10 opcenten, kohier 1910/1911, ad f 323 000,—.
Vermogensbelasting.	3) 9 677 000	4) 9 720 000	—	43 000	
<i>Accijnzen.</i>					
Suiker.	23 200 000	22 800 000	400 000	—	2) met $\frac{1}{3}$ van 10 opcenten, kohier 1909/1910 en $\frac{2}{3}$, kohier 1910/1911, samen ad f 940 000,—.
Wijn	1 630 000	1 630 000	—	—	
Gedistilleerd	5) 25 200 000	31 400 000	—	6 200 000	3) met $\frac{1}{3}$ van 10 opcenten, kohier 1910/1911, ad f 307 000,—.
Zout	1 750 000	1 720 000	30 000	—	4) met $\frac{1}{3}$ van 10 opcenten, kohier 1909/1910 en $\frac{2}{3}$, kohier 1910/1911, samen ad f 850 000,—.
Bieren en azijnen	1 300 000	1 290 000	10 000	—	
Geslacht	5 150 000	4 850 000	300 000	—	5) Maximum-toevoeging aan de Middelen, ingevolge de wet van 4 December 1909 (<i>Staatsblad</i> n°. 375).
<i>Indirecte belastingen.</i>					
Zegelrechten (Hoofdsom en opcenten) .	6 000 000	5 900 000	100 000	—	
Registratierechten	6 750 000	6 550 000	200 000	—	
Hypotheekrechten	700 000	680 000	20 000	—	
Rechten van successie enz. (Hoofdsom en opcenten	14 320 000	14 421 000	—	101 000	
<i>Rechten op den invoer.</i>					
Rechten op den invoer	13 200 000	12 600 000	600 000	—	
Formaatzegel (Hoofdsom en opcenten) .	24 000	22 500	1 500	—	
<i>Waarborg en belasting der gouden en zilveren werken</i>	450 500	425 500	25 000	—	
<i>Domeinen.</i>					
Gewone domeinen, tienden enz.	1 430 000	1 410 000	20 000	—	
Domein van Oorlog	80 000	75 000	5 000	—	
Groote wegen	43 000	41 000	2 000	—	

B E N A M I N G DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	R A M I N G V O O R 1 9 1 1.	R A M I N G V O O R 1 9 1 0.	V E R S C H I L.		T O E L I C H T I N G E N.
			Meer.	Minder.	
Vaarten, veren en havens	f 107 000	f 103 000	f 4 000	—	
Posterijen	15 653 000	14 789 000	864 000	—	
Rijkstelegraaf en Rijkstelephonen . . .	4 261 000	3 800 000	461 000	—	
Staatsloterij	654 000	654 000	—	—	
Akten voor de jacht en visscherij . . .	159 000	156 000	3 000	—	
Loodsgelden	3 100 000	2 800 000	300 000	—	
Recht op de mijnen	31 400	34 280	—	f 2 880	
Aandeel van het Rijk in de opbrengst van de exploitatie der Staatsspoorwegen .	4 188 140	4 188 140	—	—	
Aandeel van den Staat in de winsten der Nederlandsche Bank	2 256 000	2 315 000	—	59 000	
Bijdrage uit het fonds voortspruitende uit kooprijzen van domeinen	1 000 000	600 000	400 000	—	
Leges, geheven ingevolge de wet van 9 Mei 1890 (Staatsblad n°. 80), gewijzigd bij die van 29 December 1893 (Staatsblad n°. 246)	190 000	197 000	—	7 000	
Aandeel van de geldmiddelen van Neder- landsch-Indië in de uitgaven wegens uitgifte of beleening van clottende schuld	100 000	100 000	—	—	
Aandeel van de geldmiddelen van Neder- landsch-Indië in de uitgaven voor rente, kosten en aflossing van 3 ten honderd rentegevende schuld	3 854 500	3 857 500	—	3 000	
Opbrengst van voor het publiek verkrijg- baar gestelde stukken	22 500	20 500	2 000	—	
Verskillende ontrangen en toevallige baten	11 737 970	10 752 053	985 917	—	
	f 194 237 010	f 195 726 473	f 5 448 417	f 6 937 880	
			Minder f 1 489 463		

ST A A T

HOUDENDE

vergelijking tusschen de bij de Staatsbegrooting voor 1910 verleende
en voor 1911 aangevraagde kredieten.

H O O F D S T U K.	Geraamd voor 1911.	Toegestaan voor 1910.	Meer	Minder
			dan het toegestaan bedrag voor 1910.	
I. Huis der Koningin	f 945 000,—	f 800 000,—	f 145 000,—	—
II. Hooge Colleges van Staat	750 761,50	756 222,50	—	f 5 461,—
III. Buitenlandsche Zaken	1 241 227,33	1 259 722,34	—	18 495,01
IV. Justitie	11 005 673,50	9 850 384,50	1 155 289,—	—
V. Binnenlandsche Zaken	36 362 906,37	35 221 419,16	1 141 487,21	—

TOELICHTING DER LAATSTE TWEE KOLOMMEN.

Meer voor verbouw en bijbouw in en aan het Koninklijk zomerverblijf *het Loo* en verplaatsing en vervanging van bijgebouwen.

Minder geraamd voor:

de Staten-Generaal	f	8 220,—
Pensioenen, wachtgelden, enz.		4 516,—
	f	12 736,—

tegenover eene *hoogere* raming voor:

de Raad van State	f	812,50	
de Algemeene Rekenkamer		5 837,50	7 275,—
het Kabinet der Koningin		625,—	
			f 5 461,—

Minder geraamd voor:

Kosten van buitenlandsche zendingen en consulaten	f	8 750,01
Verschillende uitgaven		2 700,—
Pensioenen, wachtgelden en toelagen		9 220,—
	f	20 670,01

tegenover eene *hoogere* raming voor

Kosten van het Departement	f	2 175,—
	f	18 495,01

Méer geraamd voor:

Kosten van het Departement	f	6 517,—
„ „ de rechterlijke macht		746 359,—
„ „ het Hoog Militair Gerechtshof en de auditiën in de militaire arrondissementen		300,—
„ „ algemeene of Rijkspolitie en in zake van jacht en visscherij		134 147,—
„ „ gevangenen en Rijkswerkinrichtingen		33 325,—
„ „ het Rijkstucht- en opvoedingswezen		338 925,—
Pensioenen, wachtgelden, gratificatiën, enz.		85 641,—
	f	1 345 214,—

tegenover eene *lagere* raming voor:

Kosten van den Centralen Raad van Beroep en van de raden van beroep	f	437,50
Gerechtskosten		40 000,—
Gebouwen		145 275,—
Verschillende uitgaven		4 212,50
		189 925,—
	f	1 155 289,—

Méer geraamd voor:

Volksgezondheid en armwezen	f	354 746,50
Militie en weerbaarheid		6 000,—
Lager onderwijs		1 311 675,—
Kunsten en wetenschappen		26 822,—
Pensioenen, toelagen, gratificatiën, wachtgelden, enz.		138 517,—
	f	1 837 760,50

H O O F D S T U K.	Geraamd voor 1910.	Toegestaan voor 1909.	Meer	Minder
			dan het toegestaan bedrag voor 1909.	
VI. Marine.	f 20 214 289,96	f 20 125 894,15 ⁵	f 88 395,80 ⁵	—
VII A. Nationale Schuld	37 117 044,30	36 334 256,30	782 788,—	—
VII B. Financiën.	26 844 276,33 ⁵	27 162 788,83 ⁵	—	f 318 512,50
VIII. Oorlog.	29 939 150,—	28 656 989,—	1 282 161,—	—

TOELICHTING DER LAATSTE TWEE KOLOMMEN.

tegenover eene *lagere* raming voor:

Kosten van het Departement	f	1 261,50	
Binnenlandsch Bestuur		287 761,50	
Hooger en middelbaar onderwijs		407 250,29	
			696 273,29
	f		1 141 487,21

Meer geraamd voor:

Kosten van beheer en administratie (Militaire Uitgaven)	f	5 705,18 ⁵	
" " het materieel der zeemacht enz. (Militaire Uitgaven)		11 451,—	
Personeel der zeemacht (Militaire Uitgaven)		95 250,20	
Pensioenen, onderstanden, wachtgeld, enz. (Militaire Uitgaven)		103 566,50	
" " " " (Niet Militaire Uitgaven)		9 202,—	
	f		225 174,88 ⁵

tegenover eene *lagere* raming voor:

Militaire hydrographie (Militaire Uitgaven)	f	15 785,—	} 136 779,08
Loodswezen, betoonning, bebakening en verlichting (Niet Militaire Uitgaven)		120,08	
Hydrographie (Niet Militaire Uitgaven)		120 874,—	
	f		88 395,80 ⁵

Meer geraamd voor:

Interesten, enz.	f	771 288,—	
Amortisatie en aflossing van rentegevende Nationale Schuld		11 500,—	
	f		782 788,—

Minder geraamd voor:

Kosten van het Muntwezen.		192 781,—	
" " administratie der directe belastingen, enz.		120 146,—	
" " " van het zegel, de registratie, enz.		209 845,—	
	f		522 772,—

tegenover eene *hoogere* raming voor:

Kosten van het Departement	f	2 025,—	} 204 259,50
" " de Grootboeken, enz.		425,—	
" " 's Rijks Schatkist		490,—	
" van den Pensioenraad, pensioenen, enz.		14 860,50	
Uitkeeringen, verschillende uitgaven, wachtgeld, enz.		186 459,—	
	f		318 512,50

Meer geraamd voor:

Kosten van het Departement	f	3 481,—	
Bezoldiging van het personeel der staven van het leger		30 850,—	
Bezoldiging van het personeel der militaire administratie		42 767,—	
Bezoldiging van het personeel der verschillende wapens, der landweer enz.		1 341 956,—	
Studiën, onderwijs en oefeningen.		198 065,—	
Administratiekosten.		8 575,—	
Geneeskundige dienst.	f	11 013,—	
Inrichtingen van Onderwijs.		20 521,—	
Militaire verkenningen en Topographische Inrichting		13 049,—	
Dienst der Genie.		14 800,—	
Subsidiën, gratificatiën en verdere uitgaven van bijzonderen aard.		11 740,—	

H O O F D S T U K.	Geraamd voor 1910.	Toegestaan voor 1909.	Meer	Minder
			dan het toegestaan bedrag voor 1909.	
IX. Waterstaat	f 37 601 474,21	f 37 191 190,86	f 410 283,35	—
X. Landbouw, Nijverheid en Handel	8 630 581,50 ⁵	8 187 488,25	443 093,25 ⁵	—
XI. Koloniën	3 053 716,50	3 378 959,11	—	f 325 242,61

TOELICHTING DER LAATSTE TWEE KOLOMMEN.

Nonaktiviteitstraktementen, pensioenen en daartoe betrekkelijke uitgaven enz.	83 000,—
Wapen der Marechaussee.	61 607,—
Buitengewone uitgaven	190 130,—

tegenover eene *lagere* raming voor:

f 2 031 554,—

Kosten van voeding van onderofficieren en soldaten enz.	f 189 185,—
„ „ kleeding en uitrusting van onderofficieren en soldaten enz.	85 309,—
„ „ huisvesting, stalling, nachtligging en reiniging	121 863,—
Aanschaffing, voeding en verzorging van paarden	85 534,—
Verschillende uitgaven bij de staven en diensten en de wapenkorpsen	80 500,—
Centrale magazijnen van militaire kleeding en uitrusting, enz.	4 330,—
Artillerie-inrichtingen, aanschaffing en bewaring enz.	21 001,—
Kosten van verplaatsing van personen en goederen	18 971,—
Voltooiing van het Vestingstelsel	142 700,—

749 393,—

f 1 282 161,—

Méer geraamd voor:

Kosten van het Departement	f 700,—
Waterstaat	389 806,—
Pensioenen, wachtgeld, enz.	4 900,—
Posterijen	157 452,35
	f 552 858,35

tegenover eene *lagere* raming voor:

Spoorwegen	142 575,—
	f 410 283,35

Méer geraamd voor:

Kosten van het Departement	f 6 325,—
Nijverheid	514 305,—
Arbeid	11 915,—
Arbeidsverzekering	24 775,—
Pensioenen, wachtgeld, enz.	7 700,—
	f 565 020,—

tegenover eene *lagere* raming voor:

Landbouw	f 15 026,74 ⁵	} 121 926,74 ⁵
Handel	106 900,—	
		f 443 093,25 ⁵

Minder geraamd voor:

Uitgaven ten behoeve van de Kolonie Suriname	f 294 028,61
Kazernesering der Koloniale reserve.	75 000,—
Pensioenen en gagementen voor gewezen landsdienaren ter Kuste van Guinea	1 600,—
Pensioenen, wachtgeld, onderstanden, gratificatiën, enz.	2 655,—
	f 373 283,61

tegenover eene *hoogere* raming voor:

Kosten van het Departement.	f 11 425,—
Uitgaven ten behoeve van de Kolonie Curaçao	36 616,—
	48 041,—
	f 325 242,61

Bijlage II.

STAAT der openstaande tekorten en der tot afboeking daarvan beschikbare bedragen.

Dienstjaren.	ONTVANGSTEN.	UITGAVEN.	TEKORTEN.	OVERSCHOTTEN.	Opbrengst van leeningen waaraan administratief nog geen bestemming is gegeven.
1892	f 131 685 706,55 ⁵	f 151 788 710,61 (†)	f 20 103 004,05 ⁵	—	f 13 120 032,48 ⁵
1893	126 827 164,28 ⁵	134 945 270,14	8 118 105,85 ⁵	—	
1894	132 903 073,73 ⁵	131 257 470,72	—	f 1 645 603,01 ⁵	
1895	132 457 968,86	133 297 074,36 ⁵	839 105 50	—	
1896	134 413 424,89	133 089 844,66 ⁵	—	1 323 580,22 ⁵	
1897	135 968 388,36	138 510 778,19 ⁵	2 542 389,83 ⁵	—	
1898	147 228 080,86	150 202 560,46	2 974 479,60	—	
1899	147 815 141,48 ⁵	149 688 624,86 (*)	1 873 483,37 ⁵	—	
1900	155 391 389,13	154 161 492,32	—	1 229 896,81	
1901	153 353 726,06 ⁵	152 310 406,39 ⁵	—	1 043 319,67	
1902	161 142 410,50 ⁵	162 155 455,40	1 013 044,89 ⁵	—	
1903	166 120 594,34	163 833 734,36	—	2 286 859,98	
1904	170 556 769,46	175 037 770,35 ⁵	4 481 000,89 ⁵	—	
1905	175 962 689,62	173 730 837,16	—	2 231 852,46	
1906	181 976 431,01	177 910 018,34	—	4 066 412,67	
1907	183 535 133,01 ⁵	182 099 166,64	—	1 435 966,37 ⁵	
1908	183 490 933,16 ⁵	194 051 757,11 ⁵	10 560 823,95	—	
1909 (**)	190 789 054,63 ⁵	197 229 207 67	6 440 153,03 ⁵	—	
			f 58 945 590,99 ⁵	f 15 263 491,20 ⁵	f 13 120 032,48 ⁵
Totaal overschotten . . .		f 15 263 491,20 ⁵			
Opbrengst van leeningen . . .		13 120 032,48 ⁵			
			28 383 523,69		
		Blijft te kort . .	f 30 562 067,30 ⁵		

(†) Hieronder begrepen f 22 077 252,— wegens aflossing van Rhijnspoorweg-obligatiën.

(*) " " 3 082 844,08 " " " " "

(**) Voorloopige uitkomsten

Bijlage I.

OPGAVE van de voornaamste posten van den dienst 1909 waarop bespaard werd, met het bedrag dier besparingen.

Hoofdstuk II (Hooge Colleges van Staat, enz.) in het geheel	f	23 282,71 ⁵
Hoofdstuk III (Buitenlandsche Zaken), in het geheel		83 198,86
waaronder:		
voor kosten van buitenlandsche zendingen en consulaten	f	52 536,—
Hoofdstuk IV (Justitie), in het geheel		631 808,49
waaronder:		
voor kosten van de rechterlijke macht	f	81 684,—
" " " gevangenen en Rijkswerkinrichtingen		88 839,—
" " " het Rijkstucht- en opvoedingswezen		157 765,—
" gebouwen.		249 817,—
" pensioenen, wachtgeld, gratificatiën, enz.		29 981,—
" onvoorziene uitgaven		48 858,—
tegenover eene <i>hoogere</i> uitgaaf:		
" gerechtskosten		42 853,—
Hoofdstuk V (Binnenlandsche Zaken), in het geheel		561 944,84 ⁵
waaronder:		
voor binnenlandsch bestuur	f	124 163,—
" Hooger- en Middelbaar onderwijs		200 075,—
" Lager onderwijs		214 762,—
" kunsten en wetenschappen		15 525,—
" onvoorziene behoeften		37 557,—
tegenover eene <i>hoogere</i> uitgaaf:		
" pensioenen, toelagen, gratificatiën, enz.		20 563,—
Hoofdstuk VI (Marine), in het geheel		76 238,57
waaronder:		
voor materieel der zeemacht en voor 's Rijks maritieme etablissementen en inrichtingen (militaire uitgaven)	f	31 501,—
" loodswezen, betonning, bebakening enz. (niet militaire uitgaven)		83 892,—
" pensioenen, onderstanden, wachtgeld, enz. (niet militaire uitgaven)		17 967,—
tegenover eene <i>hoogere</i> uitgaaf:		
" personeel der zeemacht (militaire uitgaven)		68 102,—
Hoofdstuk VII A (Nationale Schuld), in het geheel		237 603,55

Hoofdstuk VII B (Financiën), in het geheel f 549 547,33

waaronder:

voor kosten van het Muntwezen	f 37 651,—
" " " administratie der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, enz. . .	16 920,—
" " " " van het zegel, de registratie, enz.	190 332,—
" " der eerediensten . . ,	12 082,—
" " van den Pensioenraad, pensioenen, enz.	36 994,—
" uitkeeringen, verschillende uitgaven, enz.	222,731,—
" onvoorziene uitgaven	35 019,—

Hoofdstuk VIII (Oorlog), in het geheel 376 293,97

waaronder:

voor bezoldiging van het personeel der militaire administratie	f 17 608,—
" " " " " verschillende wapens en der landweer	39 961,—
" kosten van kleeding en uitrusting van onderofficieren en soldaten	171 430,—
" " " huisvesting, stalling, nachtligging en reiniging	22 729,—
" studiën, onderwijs en oefeningen	65 135,—
" geneeskundigen dienst	80 463,—
" inrichtingen van onderwijs	27 702,—
" centrale magazijnen van militaire kleeding en uitrusting en militaire verplegingsinrich- tingen; aanschaffing en onderhoud van kampementsgoederen en velduitrusting. . . .	18 631,—
" artillerie-inrichtingen.	51 417,—
" dienst der genie	12 369,—
" wapen der marechaussee	83 946,—
" buitengewone uitgaven.	86 587,—
" onvoorziene uitgaven	49 762,—

tegenover eene *hoogere* uitgaaf:

" kosten van voeding van onderofficieren en soldaten	139 553,—
" aanschaffing, voeding en verzorging van paarden	103 394,—
" verschillende uitgaven bij de staven en diensten en de wapenkorpsen	28 413,—
" kosten van verplaatsing voor personen en goederen	44 365,—
" nonactiviteits-traktementen, pensioenen, onderstanden, enz.	49 749,—

Hoofdstuk IX (Waterstaat), in het geheel 3 309,994,64

waaronder:

voor waterstaat	f 1 146 706,—
" spoorwegen	1 148 729,—
" pensioenen, wachtgelden, gratificatiën, enz.	23 944,—
" posterijen.	948 408,—
" onvoorziene behoeften	34 208,—

Bijlage **K.**

O V E R Z I C H T der Uitgaven en Ontvangsten in zake de verbetering van het kanaal van Gent naar Terneuzen van 1897-1908.

DIENSTJAAR.	Uitgaven ten laste van dienstjaar verevend.	Van het in kolom 2 vermelde bedrag kwam		Onder de ontvangsten van het dienst- jaar geboekte teruggave van België.	Verschillen tusschen kolommen 4 en 5.	
		<i>niet</i> ten laste van België.	ten laste van België.		Kolom 4 meer dan kolom 5.	Kolom 5 meer dan kolom 4.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1897	f 11 242,40 ⁵	—	f 11 240,40 ⁵	f 7 579,85	f 3 662,55 ⁵	—
1898	12 158,06	—	12 158,06	12 647,97	—	f 489,91
1899	11 574,41	—	11 574,41	11 749,86	—	175,45
1900	799 130,08 ⁵	f 136,80	798 993,28 ⁵	437 332,87	361 660,41 ⁵	—
1901	1 349 114,44 ⁵	4 557,40	1 344 557,07	819 720,79	524 836,28	—
1902	978 092,74 ⁵	801,80	977 290,94 ⁵	1 111 516,39 ⁵	—	134 225,45
1903	876 990,45 ⁵	197,20	876 793,25 ⁵	1 053 451,66	—	176 658,40 ⁵
1904	2 152 115,68 ⁵	35,60	2 152 080,08 ⁵	1 827 104,50	324 975,58 ⁵	—
1905	1 454 090,85	113,60	1 453 977,25	2 357 562,87	—	903 585,62
1906	948 188,38	—	948 188,38	948 188,38	—	—
1907	923 210,33 ⁵	—	923 210,33 ⁵	923 210,33 ⁵	—	—
1908	1 121 337,24	7,50	1 121 329,74	1 121 329,74	—	—
	f 10 637 245,12	f 5 849,90	f 10 631 395,22	f 10 631 395,22	f 1 215 134,83 ⁵	f 1 215 134,83 ⁵